

Szerkesztői iroda:

Nagyenyeden

A KIADÓHIVATALBAN

hová

lap szellemi részét illető

közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése

hová

az előfizetések és hirdetések

bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDÉK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy

vidékre postán küldve

egész évre 4 frt.

félre . . . 2 frt.

negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy

ennek helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Alsófehérmegye közmunka- és közlekedési ügye 1886. évben.

1. A megye területén átvonuló államut, mely a Torda-nagyszében-brassói államutnak 26.6—72. kilométer szakaszok közötti részére terjed ki 45.4 km. hosszú.

Ezen útvonalon van összesen 82 hid és átérés, az év folyamán alatt történt javítások és építkezések a következők:

a) 26.6—28. km. szakaszon a korlátpítés 165 fm. hosszban folytatott.

b) 39—40. km. szakaszon a vasut töltése, illetve bewetszésének közlegése s az ut részjének meredeksége folytán, ugy az utazó közönség, mint a vonatforgalom biztonsága korlát felállítását tette szükségessé, ez 342 fm. hosszban lett keresztül vité.

c) Ujon építettett az 52—53. km. szakaszban fekvő 92. számú átérés, idomított kő ellenfalak és boltozatra.

d) A 66—67. km. szakaszon kövezett utszéli csatorna létesítettett, még pedig 140 és 20 fm. hosszban.

e) A 66—68. km. szakaszon élénk forgalom mellett az ut keskenysége és magassága folytán volt veszélyeztetve a forgalom.

f) Az egész utmentén új kökilóméter oszlopok állítottak fel.

g) Gyökeres javítás alá vétettek a 76., 81., 83., 84., 102., 103. és 104. számú boltozott kőátéreszek.

h) Kisebb mérvű javítások eszközöltettek a 66., 70., 108., 121., 127., 128. számú fahidak és átéreszek.

i) Az utmentén több helyt képződő vizmosások és hidhomlok alamosítások megállása végett források lettek alkalmazva, melyek a tovább fajulást lesznek hivatva meggátolni.

k) Az államut testének jókarban tartása czéljából annak 26.6—35. km. szakaszain és 54—60. km. szakaszain szükség szerint az utarkók ki lettek hanyva.

l) A lefolyt évben vállalati uton szállított 1238 két köbméteres kavicsfalom mind be lett ágyazva s így annak kellő időben történendő beagyazása biztosított.

Felsorolt építkezések és szállítások szabályszerűen felülvizsgáltattak egy közigazgatási bizottsági tag részvete mellett; a felülvizsgálati jegyzőkönyvek kiállítván, aláíratk és a nagyméltóságú közmunka- és közlekedési m. kir. miniszteriumhoz fel lettek terjesztve.

2. A törvényhatósági utak összes hossza 520.7 km., ezen utak összesen 1176 műtárggyal vannak ellátva, a munkálatok felügyelete czéljából 11 utbiztos van alkalmazva, egyes rongálásoknak kitett szakaszon 5 utász ügyel fel a forgalom biztonságára.

A lefolyt évben következő szállítások és építkezések lettek készpénz kiadás mellett biztosítva és befejezve:

a) A Gyulafehérvár-topánfalvi törvényhatósági uton építettett 10 hid 2—36 m. nyílással, 31.0 fm. támfal, 199.0 fm. hegyfal egy patak szabályozás, 1390 két köbméter törött kőhalomnak a 18—64. km. szakaszok közé kihordása, ezeken kívül több helyen kisebb partvédelmek s az utszéli árkok részbeni kitisztítása.

b) A Gyulafehérvár-szászvárosi törvényhatósági uton építettett 3 hid 4—30 m. nyílással az elágazási utszakasznak áthelyezése mellett.

c) A Koneza-preszákra-vizaknai törvényhatósági uton építettett 8 hid és átérés 1.0—5.0 m. nyílással, Vizakna városban kövezett utszéli csatorna létesítettett 260 fm. hosszban.

d) A Nagyenyed-esombord-háportoni törvényhatósági uton építettett 14 hid és átérés 0.8—4.0 méter nyílással.

e) A Nagyenyed-toroczkói törvényhatósági uton építettett 1 átérés 1.0 m. nyílással és 780 köbméter törött mészkő fedanyag állítottott elő és szállítottott ki.

f) A Magyarcesztve-marosludasi törvényhatósági uton építettett 3 hid és átérés 0.8—3.0 m. nyílással, M. Káptalan alatt egy a Maros által megtámadott hid, két ezölöpös sarkantyú által lett biztosítva.

g) Czintos-ozdi törvényhatósági uton építettett 3 hid és átérés 0.5—4.5 m. nyílással.

Az e) és f) alatt felsorolt törvényhatósági utakra 1500 m. rostált kavics lett vállalati uton szállítva s közmunkaerő alkalmazása mellett a marosludasi állomástól a helyszínére kihordva.

h) A Felsőmarosnyír-m.herapei törvényhatósági uton egy hid 6.0 méter nyílással gyökeresen javítás alá vétetett.

Megjegyzendő, hogy a felsorolt építkezések és szállítások mind be lettek fejezve, kivételt képez a Gyulafehérvár-topánfalvi hadászati uton a „Gura Abrudului” nevű hid, mely még építés alatt áll.

Felmentendő még itt, hogy az év folyamán alatt kezdtét vette a Nagyenyed-remeteponor-abrubbányai törvényhatósági ut felvétele és kiépítése s ez ideig következő eredmény érte: az első és legnehezebb szakaszról felvétetett s megrajzoltott 14 kilométer, ebből munkába vétetett s a kiépítés küszöbén van 7 km.; — hálás említést kell tennem azon körülményről, hogy a nagyméltóságú közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium folyó évi 29452. számú azon kegyes intézkedése, melyszerint az alvinczi marospart védművek vállalkozójától visszatartott 3200 frt biztosítéknak ezen utépítésére történendő felhasználása engedélyeztetvén, ezen körülménynek köszönhető a siker, mely itt el lett érve.

Az a) és b) alatt felsorolt építkezésekből 5 műtárgy

építése a nagyméltóságú közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium által a lefolyt évben 25112. sz. alatt kegyesen adományozott 10000 frt államsgegyből lett kivive s a még befejezetlen „Gura Abrudului” hid kiépítése után azok felülvizsgálatának elrendelése iránt előterjesztésemet be fogom terjeszteni.

Ezen részletezésből kitűnik tehát, hogy a lefolyt évben 40 drb 160.5 fm. hid és átérés, 199.0 fm. hegy és 31.0 fm. támfal lett felépítve, 3048 köbméter törött kő és 1500 köbméter rostált kavics lett előállítva s két marosi sarkantyú vitetett ki. — Ezek szerint

a) hidak építésének költsége 22969 frt 20 kr.

b) hegy és támfalakra 2440 frt 27 kr.

c) fedanyag előállítás s szállítására 7790 frt 90 kr.

d) 2 drb sarkantyúra 578 frt 85 kr.

e) kisebb javításokra mintegy 1000 frt — kr.

összesen 34779 frt 72 kr

adatott ki; — tehát került egyre-másra fm. hidépítkezés 143 frt 56 1/10 krba.

A nagyméltóságú közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium által 2890—885. sz. alatt kegyesen engedélyezett államsgegy mellett épülő Alvincz-borbereki maros sarkantyú munkálataitól folyó évi június hó 1-én Velieska Lajos vállalkozó el lett mozdítva, ez alkalommal 3200 frtot tevő biztosítéka visszatartott s ellene kötbérek ezimén 52434 frt 89 krig kereset lett indítva, ezen követelés fedezetül szolgáló nevezett vállalkozónak 19000 frtra beesült szállítása s munkája, mely összegből részére csak 2000 frt lett kiutalva, tehát a megye 17000 forint értéknek birtokában maradt.

Az elmozdított vállalkozó helyett az építkezés D. Namn Dariusnak lett újból kiadva, azon kikötés mellett, hogy a munkát november hó 1-ére befejezi, ezen határidő a magas miniszterium által december 1-ig hosszabbított meg, miután pedig az új vállalkozó sem fejezte be az építkezést, határideje lejártával ezen vállalkozótól is a munkálat elvételét s a vonatkozó iratok a nagyméltóságú közmunka- és közlekedési m. kir. miniszteriumhoz lettek felterjesztve határozat hozatal végett.

Tájékoztás képpen van szerencsém jelenteni, hogy ezen munkálatokból ez ideig burkolva elkészült 9 és 1/2 sarkantyú helybeli anyagból részben, vagy egészben elkészítettett 20 drb sarkantyú, még teljesen ki volna építendő 4 és 1/2 sarkantyú.

A kihordatni rendelt halmok száma tett 28911 két köbm. halmot és a tényleg kihordottaké 25519 halmot.

A lefolyt évben az előirt közmunka tett összesen 37154 két fogatu ígás, 626 egy fogatu ígás és 58102 kézi napszámot.

Felette hátrányosnak bizonyult azon körülmény is,

TÁRCZA.

Művészet és szerelem.

— Beszély. —

(Folytatás.)

VI. l e v é l.

Különösen izgatott és leverő kedélyállapotom felhői elől néhány hetre Felső-Olaszországba menekültem, táplálva attól a reménytől, hogy egyfelől felüdülök az utazás változatosságában s másfelől gondolatra, ihlettségre is teszek szert.

De hiába! Sarkomban a sötét gondok. Hiába változik körütem a tájk, lelkem sehogysem változik. Itt is csak az vagyok, mi voltam Rómában. S jutnék be bár az éden kertjébe, érzem, oda is bevinném magammal fájdalmaimat, gyarlóságaimat. Oh bár szabadulhatnék meg valóm salakjaitól; bár juthatnék a pokol tisztító tűzébe, hogy lerazva magamról a kötelekeket, mik a röghöz kötnek bilincseikkel, az eszmények égi világában élhessek!

De haj! ember vagyok én is, olyan, mint a legtöbb, csak vágyam nemesebb és erősebb, mint a másé: s ez az én tragikumom.

Most is, a mint Velenceze egyik nyilvános mulató helyén a tiszta kék alatt magánosan ülök egy asztalnál s a zenekar magyaros motívumokba kezd: mintha belebeszurna valami szívembe s mintha egy távoli szózat in-

telmét hallanám: Menj haza, hol magyar zene szól; menj haza, hol magyar arcz magyar szóval üdvözl; hagyj itt ez idegen világot; mondj le fellengős ábrándjaicról s légy ember, hazafi, családfő: hidd csak így lehetsz boldog.

S ekkor lelkemben óriási harez kezdődik, mire én felállok, ott hagyom a mulató embereket s fel s alá futok az utczákon, a tengerparton, megijedve ön-önmagamtól. — Te zöld ruhájú, hullámzó keblű véghetetlen tenger, mily hasonló a sorsnak! Az én keblem is örök hullámszámban hanykódik. S mégis, miért vágyom én ugy mélységes öledbe? Hogy ott is örök hanykódásnak legyek kitéve?

VII. l e v é l.

„Legyen világosság” — és lön világosság, mondja a biblia. „Veni, vidi, vici” — modta Julius Caesar. Egy pillanat és romba dőlnek a városok. Egy pillanat és ujra éled minden. A természetben varázstűzésre változnak a jelenetek.

En is ki vagyok cserélve, mióta Emiliával véletlenül találkoztam.

Már-már a kétségbeesés legutolsó lépcsőfokán álltam, midőn hirtelen elszólt a kő, eltűnt az éj s meglepő napsugár áldó fénye lövellt reám.

En is, mint Caesar, jöttem, láttam, csak hogy nem annyira győztem, mint inkább legyőztem.

Oh különös véletlen! Oh csodálatos színjátéka az életnek! Csak azt ne mondja valaki, hogy mai napság már nincsenek csodák. Mindig csodálatos volt az emberi élet és örökre annak is fog maradni.

Több napnak kellett elmulnia, míg annyira föleszmélődhettem, hogy neked megirhatom az átéteket. S most is bizonyos kétkedéssel fogok eibeszelésemhez; vajjon fog-e hitlere találni nálad? vajjon nem fogod szavaimat hagymázos beteg lázas felbeszélésének tartani?

Egyik este ellentálatlan vagy üzőtt ki szobamból, melynek szegényes s nem éppen tiszta berendezése s dohadt levegője szintén hozzájárult, hogy minél előbb elhagyjam. Alig érek az utcára, rohanva sietek a tenger felé, mintha a hold fényében tükröződő hullámok elapadnának, ha egy percet késsem. Gyorsan ladikot bérelek s bele dobom magam, mintha életem utolsó perczeit élném s még egyszer a tengeren szeretnék ringatózni. Csodálatos izgatottsággal, lüktető szívdobogással nézek majd az éjjel is kéklő égre, majd a csillámló vízre, mintha valami fontos esemény előtt állnék, vagy mintha a langyos szellő árja, mely lágyan meg-megcsap, ésbóditó, szivizgató varázsilat volna. S előérzetem nem csal. Egyszerre a holdvilág ezüst fényében magam előtt látom Emiliát, egy szomszéd ladikban, édes anyjával. Ajkunkról egyszerre lebbent el a csodálat felkiállása. Szememről e perczben mintha fátol hullott volna alá; vagy talán ellenkezőleg éppen fátol, rózsaszínű fátol ereszkedett volna előbe. Azóta visszakötözött belém az öröm, kétszeres erővel felujult életkedvem s velök egy nem ismert lázas, édes boldogító érzelem, a mit szerelemnek neveznek. Órákig elcsevegtünk. Anyja többször fel-felkiállta: Hogy megváltozott ez az ember, alig ismerem reá. En bókokkal igyekeztem e változásnak okát adni. Aztán csevegtem ujra; közbe-közbe nevettem, meg ujra beszéltem, hogy végre magam is megszegeytem. Lelkem

hogy a leszolgálás nem végeztetett be minden járásban a kitett okt. 15 ki határidőre sőt még november végén is folyamatban volt, minek következménye lett, hogy a bejelentés ezen késedelmi járásokban nem volt a kir. állam építészeti hivatal által ellenőrizhető, hanem kényszerűségből a járás főszolgabírája által vétetett át.

Az elmúlt évben hiányos közmunka összeírás végett vizsgálat rendeltetett el a marosújvári járásban, bár más járásban is tapasztaltott feltűnő apadás; a vizsgálat telmesebb eltagadások nyomára vezetett, mulasztást követők ellen a büntető eljárás el lett rendelve.

A pénzbeni megváltás összes hátraléka 13331 frt 51 kr. a 30425 frt 80 krt tevő előírásból.

3. Vasutgyben felemelendő eseményként a Gyulafehérvár-szászvárosi hadászati ut vasúti elágazásának befejezését van szerencsém tudomására hozni.

4. Vízszabályozási társulat a megye területén nincs — a felmerült kisebb vízrendezési kérdések a fennálló törvények és rendeletek szerint intéztettek el.

5. Víz malom van a megye területén 419, ebből 30 hajó malom.

6. Gözkazán van a megyében 50 db., — tehát 3 dróbal több, mint az elmúlt félelvben. — a lefolyt félelvben megvizsgáltatott 5 db, a szemlék szabályszerűen ejtettek meg.

7. A postaügy menete rendes volt, panasz nem tetetett sem személy, sem ügykezelés ellen. — A megye területén van 23 postahivatal és 2 posta állomás.

A hétről.

Budapest febr. 17.

Istenbizony van bennünk virtus, több, mint elég. Ha Bismarck, az orosz a francia csak hitet getnek a bonyodalommal hát csinálunk mi magunknak magunk esetepatét.

Mert mivelhogy táplálkozni kell embernek, állatnak. Hát még az újságolvasó közönségnek!

Tisztelesség ne essék, képviselő urak valának a hót kimagasló alakjai.

Komlóssy Ferencz plébánus ur az egyik, a kit a zsidók ellen táplált nagy gyűlölete miatt emlegetnek és Moesáry Lajos ur, a ki meg a nemzetiségek iránt táplált nagy szeretetet fogja megemlegetni.

Vajjon melyik jár a rozabb uton? . . .

En megvallom, nem haragszom az antiszemitákra. Nos, ők azt hiszik, hogy minden bajnak a kulforsása a zsidó. — A hitét pedig nem háborgatom én senkinek.

De azt már még egy antiszemitától sem tűri el senki, hogy egy minisztert azzal gyanúsítson, hogy a püspöki kinevezéseknél megvesztegette magát.

Mert például próbálna meg Komlóssy ur, hogy öt mennyi pénzért nevezetné ki Trefort — püspöknek?

No, hanem látni kellett volna, vagy inkább hallani azt a vihart, a mi e gyanúsításra kitört!

Elsőpört az minden támadást, érvet, rozsalást, kérdést, kifogást, mint orkán a papirost.

S vihar után fölragyogott a szívárvány: a vallásügyi elfogadott budget, melyen szeliden tört meg a miniszter arczának derűje.

. . . Minden rozban van valami jó . . .

chaosza elszólt s megszületett belőle egy szép világ, a szerelem világa.

Még egy néhány napig itt maradnak s aztán haza utaznak; mint sugja nekem egy hang, hogy kövessem őket! Addig is, míg az elválás szomorú órája ütni fog, minden perezemet velők töltöm. Ugy érzem, hogy megbocsáthatatlan bünt követek el, ha vagy egy pillanatomat nem velők évezem. Mily szellemes, szeretetteljes minden szava, minden mozdulata! Mily szép és igéző arca, karesu termete! Mindazok közt, kiket életemben láttam, a legszebb, a legszellemesebb. A női nem gyöngye; a teremtes remeke. Es hogy én csak most jövök rá, pedig lelkem öntudatlanul már rég foglalkozik angyalai lényével! Már első nagyobb szabásu festményemnek is ő volt a legsikerültebb alakja, mielőtt még ismertem volna. Mily esodálatos előzet! Mily esodálatos történet, eszményemet a legutolsó vonásig hiven megtalálni a valóságban is!

Oh! hogyan tudnék föltalált eszményemtől megválni. Eldobni azt, miután milliók sovárognak és nem érik el sohasem. Szeretem őt véghetetlenül. Birni akarom minden áron.

Ezzel tisztában vagyok. — De hogy miképpen, mikor, sejtelmem sincsen.

Mi lesz belőlem, azt sem tudom. Tennem kell valamit, de mit? Tanácsolj barátom, segíts rajtam; a mily boldog vagyok, éppen oly zavarba is jövök, ha néha erre gondolok.

(Folytatása következik.)

Hanem a menykőcsapás nem jár egyedül. Duplán üt le.

Komlóssy után jött Moesáry Lajos, az ő nemzetiségeivel. Től van fázna a porontyok s Moesáry (e rokkant fiahordó) a keblén melengeti őket: a kiesinyeket.

A kik aztán olyan jól találják magukat abban a kebelben, — hogy a hazaszeretetet is kifele szoritják belőle . . .

Éppen mint a függetlenségi párt a maga kebeléből Meesáryt.

Budapest központja ma a soroksári-utczai 35. sz. ház: a fővárosi katonai ügyi osztály. — Ide sereglik minden épkez-láb ember — tisztnek.

S a hazafias bucsujárásnak vannak kaczagtató jelenetei is.

A derek Potyka a Béni, az átelleni pék rájjesztett hitvesére, hogy:

— Nem sokáig szídsz már Rákhel.

— Ne jósolj nekem, mert olyan próféciát mondok, hogy a hátad is kék lesz tőle.

— No, nó. Menek én már Rákhel — népfelkelőnek.

— Mi — micsoda? Bénéjám, ne dühits, azt mondom!

Bénéjám — a mi soha sem történt ily enkor, mosolygott és az ujjával pattintott egyet s aztán kifordult a sütéshez.

Rákhel asszony pedig lóttott a katonai ügyi osztályba.

— Hallják az urak! Az én uram ötven esztendő ember. Ha az urak eltalálják jegyezni a népfelkelők közé, akkor én ide ülök az urak nyakára és majd meglátjuk, hogy ki bírja tovább.

A hivatalnokok ismerték a jeles asszonyságot és siettek megnyugtatni Potyka ur felől.

Másnap csakugyan beállit Potyka Béni a hivatalba.

— Kérem, írjanak be felkelőnek.

— Hja, ja; az nem megy olyan könnyen. Van e kvalifikációja?

— Terringettél! De van ám. Katona voltam, még pedig — pék.

— Szép, de ez nem elég. Hozzon engedélyt a feleségétől.

— Ezer vizes zsemle és kurta kifli! Az lehetetlen. A muszkával szembe állók, de az asszonynyal — uram, annak fele se lenne tréfa.

Es a jó Potyka ur maig sem érti, hogy valaki hazafi sem lehet már a felesége miatt.

Nagy kérdés felett tűnődnek most ahhoz értő bölcsseink.

A tatai melegforrások végét akarják Budapestre vezetni, ivó viznek.

A főváros népe örömmel üdvözlölné azt a szép teret, mert tiszta vizet kapna, a melyikben nincs bacillus.

Csak hogy nagy kérdés az, hogy lesz-e abból valami?

Mert vannak ám bacillusok, a melyek még a forró vizet is megieszik, mielőtt az vezetésen a fővárosba érne.

Es ezeknek a szörnyű bacillusoknak — c z o p f j a i k vannak. Agyonütni sem lehet őket, mert fejüket védi a — v a s k a l a p .

A farsangról nem írta. Lefolyt; vígan voltak, a kik voltak. A mulatságokról pedig legtöbbet tudnak majd beszélni a — f a r s a n g i k o n t ó k .

László Elek.

LEVELEZÉS.

Batászfalva, 1887. febr. 16.

— Az E. M. K. E. választmányi gyűlése. —

Az erdélyi magyar közmivvelődési egyesület balászfalvi fiókkörének választmánya Balászfalván a folyó hó 10-én fiókköri elnök Sz. Bessenyi Balog János elnöklete alatt ülést tartván, van szerencsém annak menetét és tárgyait a következőkben közölni:

1. Az elnök bejelentése után, örvendetes tudomásul vétetett és köszönettel fogadtatott az Alsófehérmegyei k. e. választmányának azon intézkedése, melyszerint a balászfalvi fiókkör könyvtára javára 50 frt összeget engedélyezett és szavazott meg.

2. Fiókköri pénztárnok Mendel Simon bejelentvén azt, miszerint tagsági díjban az 1886-ik évre 67 forint összeg jött be, de hátralékban maradt 50 forint összeg, intézkedés tetetett ezen hátralék gyors felhajtása miatt.

3. Ugyancsak a pénztárnok bejelentette, hogy a könyvtár pénzkészlete 120 frt pénzkészletből áll, de ezzel szemben 180 frt tartozás forog fenn; határozattá ment, hogy azou tartozás fedeztessék egyfelől a pénzkészletből s másfelől a könyvtár részvényes tagok által fizetendő díjakból.

Azon biztos reményben pedig, hogy a megyei k. e. választmány és központ, a könyvtár javára újabb engedélyt kegyeskedend engedélyezni, elhatározatott, hogy a

könyvtár újabb s többek között klasszikus művek megrendelésével is gyarapíttassék.

4. Ez utóbbi határozat indokolt és alapos voltát konstatalja balászfalvi ev. ref. lelkész Ágoston Mózes könyvtárnok, azon örvendetes jelenséggel, hogy a könyvtár forgalma már is meglehetősen nagy, mert az 1886. év végéig a kiadott olvasmányok lajstromának száma 660 és egy néhány kötetre terjedett. Ezen szép előhaladást a közmivvelődés terén, — tekintve e körnek kiesiny voltát — a választmány örvendetes tudomásul vette.

5. Ugyancsak örvendetes tudomásul vétetett fiókköri jegyző Tornya Lajos azon bejelentése, miszerint a fiókkör még három taggal szaporodott és pedig részvényes tagokul léptek be: balászfalvi Aszlányi János és Lieblieh Izidor, pártoló tagul: balászfalvi Blum Markus.

6. S végül előterjesztés folytán elhatározatott, miszerint a fiókkör könyvtára javára hushagyó kedden, vagy is folyó hó 22-én Balászfalván a nagy vendéglő termében zártkörű táncestély rendeztessék. — Rendezőkül s az estély előkészítésére lettek kiküldve: Finna István balászfalvi j. főszolgabíró, Enyedy Lajos balászfalvi kir. járásbíró, Mendel Simon és Tornya Lajos választmányi tagok.

Elnök a választmány eddigi hazafias működéséért köszönetet szavazván s a jövőre is tevékeny és eredményes működésre kérvén fel a választmány s általában a fiókkör tagjait, — az ülést bezárta.

Ezt követőleg az elnök, Enyedy Lajos választmányi tag kíséretében, a könyvtárhoz vonult, melynek megtekintése és részletes megvizsgálása után, a helyes és rendszeres kezelés tekintetében, a könyvtárnokkal szemben megelégedését és elismerését fejezte ki.

Ily és ehhez hasonló tevékenység kifejtésének észlelése után, bár a balászfalvi fiókkör az erdélyi magyar közmivvelődési egyesületnek csak egy parányát képezi s e vidéken, tekintve az idegen ajku nemzetiségek túlsúlyát, meglehetősen szűk körűek közé van szorítva, azou reménynek s mondhatni meggyőződésnek bátorodik kifejezést adni e sorok köztöje, hogy a magyar állam-eszme gyarapításának s magyar közmivvelődés fokozatos előhaladásának és felvirágzásának, valamint a hazafias honpolgárok nevelésének terén itt is bizonyára jó gyümölcsök tognak érleledni. Adja az ég!

Ohajtható volna, hogy ezen fiókkör eddig is előnyösen tapasztalt hazafias működését oda irányozza, hogy a tagok számát nevezetesen a földmivelő néposztály köréből is gyarapítsa, mert hisz a balászfalvi járás olyan községek is foglal magában, melyek feles számu magyar ajku és nemzetiségű lakóssággal — s köztöttek tehetős gazdakkal — bírnak, kiknek részint szellemi képzettségét, részint gazdasági ismereteit ez egylet van leginkább hivatalva fejleszteni; mire névze igen jó lenne, ha a tisztelt lelkész és értelmes tanító urak, az eszméért lelkesülő tapasztalt birtokosokkal a kolozsvári földészek olvasókörének példájára egy-egy buzditó utmutató előadást tartanának. — Hát még, ha a székely és szász községek példájára kis d a l á r d á t, vagy a mi még szebb lenne: v e g y e s é n e k k a r t teremtenének!

Csak meg kellene kísérteni: s ha jó kilátás mutatkozik, az a pár forintra menő a n y a g i s e g é l y sem maradna el. (L.)*

Farsang.

— A marosújvári műkedvelők táncmulatsága. —

Folyó hó 12-én Marosújvárt a műkedvelői kör igen szép táncmulatságot rendezett. — Községünkben az ideai farsang ezen e g y e t l e n e g y (!) bálja, igazán „egyetlenegy” és „páratlan” volt a maga nemében. A „Stefania bánya” intézkedő termének meglepő szépséggel és kiváló esinnal történt feldisztatése G é b e r Károly ur és derek műkedvelőink buzgalomát fényesen hirdette. — A 3-4 méter hosszú transparentes táncrend akár egy fővárosi vígadóban is jól érezhette volna magát . . .

A négyeseket 70-80 pár tánczolta, köztük négy derek honvédtiszt Enyedyről. — Katona, pap, laicus . . . tres féciunt colleg . . . akarom mondani choreas . . .

Urnök köztöt ott tisztelhetők Juchó bányatanácsosné, Ujváry Sándornét, Elekes járásbíróné, Székely Jánosné stb. A leányok köztöt futtában a Péterffy nővérek, Posevitz aranka (M. Forró), Székely Ida, Pétersberger Janka, Both Róza (Esztergom), Vincze Janka és Róza, Bözörményi Ida, Maeskási Vilma (Enyed), a Babos nővérek neveit jegyeztük fel.

A fesztelen, jökedvű és reggelig tartó mulatság kitünő; a jöteknyezérla szánt jövedelem kielégítő volt.

Zandírhám.

— A gyulafehérvári lövész-egylet táncestélye. —

folyó hó 12-én tartatott meg. Ezen mulatságon, mint minden évben, úgy az idén is be lett a közönségnek a füzértánc (cotillion) mutatva; a figurák változatos sokasága a közönség várakozásának nem felelt meg, (pedig csupán a tánc vonja a közönséget eme mulatságra); kissé különös hatást gyakorolt a közönségre a füzértánc ama figurája, midőn a volt egyleti elnök M. K. kereskedő egy fonnyóból

*) Nagyon örvendünk a jó tudósításnak. — Kérjük: folytassák — Hogyan áll a farsang? Hszen talán román aai is mulatnak?

készült szek
kezett lövés
erre az egy
ki; jöllehet
van köztök
gekre, a füz
ha már a k
báli dal he
g y a r n ó

Törise
sára, jötekn
ság volt. A
írbanuk, de
áll. tanítón
totta. — A
nosan ének
egyctemben
Amália kis
v á r ö t e
rönöt nagy
A mu
lia, Bernar
és reformát
A mint ha
azon nagy
latságot itt
szándékába
napot válas
és tekintet
napot válas
izraelitök

A me

A ne

A vi

este saját

vetkező ne

130 frt 70

tehát 78 f

Ez a

megváltott

dor birtok

roty birtok

blum Józ

Constantin

özy. Barak

és id. De

Mint

mester I

Sylvester

járásbíró

Károly ren

kr. Kronb

zsef v. pé

1 frt 50

niel sóbán

Brandsch

kereskedő

nok 60 k

A v

tatták az

illeti a re

vendéglős

dozatot he

dij nélkül

A n

említett e

mutatott

netét nyil

Viza

— A nagy

folya

rosi nagy

A gyűlek

lady patro

AtzélBéla

zottság so

sogó zene

grammal

kijelölt h

ló szavak

A g

tánczolt g

gyok bálja

meg, mel

a négyes

Ho

sorban a

a jötekn

továbbá

szives k

latos ü

készült szekerén lett a terembe vonva és hat felfegyverkezett lövész kísérte, míg a zene a Gott erhaltet huzta, erre az egyleti tagok egyrészt „hoch“ rivalgásban törték ki; jöllehet, hogy az egylet sok szász férfitagból áll, de van köztök magyar is és tekintettel a magyar vendégekre, a füzértáncz eme figurája el is maradhatott volna, ha már a különben is ünnepélyes, alkalmi és éppen nem báli dal helyett más, ide megfelelő avagy éppen magyar a r n ó t a t a czigány által nem akartak buzatni.

— Jótékonyzéli szini előadás Tövisen. —

Tövisen e hó 12-én a szegény gyerekek felruházására, jótékony szini előadás tánczszal egybekötött multság volt. A multságáról csak a legjobbat és a legszebbet írhatunk, de különös elismeréssel kell Tóth Amália kir. áll. tanítónőről szólnunk, ki kis növendékeit énekre tanította. — A kis leányok a Hymnus Kőlcseitől, igen csinosan énekeltek és nem kevésbé a fiúk, kik a leányokkal egyetemben néhány népdalt énekeltek. — Azonkívül Tóth Amália kisasszony igen szép szavalt, ugyszintén „A váróteremben“ című dramoletben Clarisse bárónőt nagyon jól adta elő Krengel Sándor urral együtt.

A multságon láttuk az estély elődjét Tóth Amália, Bernard Regina, Molnár Róza, Fried Regina, a román és református tanítóknak és még sok szép kisasszonynak. A mint hallom a fehérvári fiatalok nem merték lelkét azon nagy bünnel terhelni, hogy a Lovász-egyleti multságot itt hagyja és Tövisre fusson, pedig soknak volt szándékában; reméljük, hogy a tövisiek jövőben olyan napot választanak, mikor Fehérvárt nem lesz multság; és tekintettel a jótékony előadásnál, nem kell a szombati napot választani, mert a szívesen pártolni tudó vidéki izraeliták nem vehetnek részt.

A multság reggeli 3 órakor kezdett oszolni.

A négyest 47 pár tánczolta.

— A vizaknai tüzelők tánczvigalma. —

A vizaknai önkéntes tüzelő egylet folyó hó 5-én este saját pénztára javára tánczvizigalmat rendezett a következő nem remélt eredményeivel: összes bevétel volt 130 frt 70 kr, kiadás 52 frt 05 kr, a tiszta jövedelem tehát 78 frt 65 kr.

Ez alkalommal — mint távol levők — jegyeiket megváltották: Bakk Endre r. kath. plébános, Szöcs Sándor birtokos, Kovács Gyula pénzügyi t. ták. Timár Károly birtokos, Székely Károly megyei főszámvevő, Rosenblum József terménykereskedő, Neuman Lipót, Páson Constandin, özv. Székely Ferencz, özv. Mihalek Károlyné, özv. Barabás Norbertné, Vinczellér Juon g. keleti lelkész és id. Deezsi V. Boldizsár városi számvevő.

Mint jelen voltak felülfizettek: Szöcs József polgármester 1 frt 50 kr, Greiss Károly kir. aljárásbíró 50 kr, Sylvester Domokos ref. lelkész 50 kr, Gajzágó Tivadar k. járásbíró 1 frt, Czeglédi János ref. lelkész 1 frt, Herepei Károly rendörkapitány 50 kr, Bitai Ödön áll. tanító 40 kr, Kronberg Gyula gyógyszerész 1 frt 50 kr, Pávai József v. pénztárnok 50 kr, ifj. Reithoffer Alajos vállalkozó 1 frt 50 kr, Zeller Salamon 1 frt 50 kr, ifj. Vulkán Dániel sóbánya hivatalnok 50 kr, Koneza Lajos jegyző 2 frt, Brandsch Frigyes adószedő 50 kr, id. Reithoffer Alajos kereskedő 1 frt 70 kr, Strone Szaniszló sóbánya hivatalnok 60 kr, Ambrus Lajos mészáros 50 kr.

A vizaknai lakosok ez alkalommal kiváló jelét mutatták az egylet iránti érdeklődésüknek. — Elismerés illeti a rendező bizottságot, nemkülönbén Heidekker Lipót vendéglistát és nejét, kik ez alkalommal nem csekély adózatot hoztak egyletünk javára, a mennyiben a termet díj nélkül voltak szívesek átengedni.

A még kezdetleges állapotban levő egyletünk iránti említett érdeklődés és áldozatkészség hozhatta létre a kimutatott tiszta jövedelmet, melyért az egylet hálás köszönetét nyilvánítja.

Vizakna 1887. február 15.

Az egylet paranesnoksága.

— A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör által rendezett „Gyermekbál“ —

folyó hó 12. zajlott le az igen szépen díszített városi nagyteremben, valóban nagy közönség részvételével. A gyülekezésnek legérdekesebb mozzanata az volt, mikor a lady patronesse, Kovrig Tivadarné őnsága fél 9 órakor Atzél Béla bálnrendező bizottsági elnök karján a bálnrendező bizottság sorfala között széleskürő rokonsága kíséretében haragzó zene szó mellett a bálnterembe bevonult a szép monogrammal ékesített díszesemélynyen elfoglalta a számára kijelölt helyet, mikor is Atzél Béla bálnelök forró üdvözlő szavak kíséretében igen díszes virágcsokrot nyújtott át.

A gyermek és növendékek nagy örömmel végig tánczolt gyermekbálja 10 órakor végződött, mire a nagyok bálját Atzél Béla bálnelök a lady patronessel nyitotta meg, mely fokozatos jó kedvben reggeli 5 óráig tartott; a négyest 60—70 pár tánczolta.

Hogy e gyermekbál ily fényesen sikerült, az első sorban a lady patronesse közkedveltség személyének és a jótékony terén ismeretes buzgó tevékenységének, továbbá a segélyező kör buzgó és áldozatkész nő tagjai szíves közreműködésének és a bálnrendező bizottság tapulatlan ügyességének, különösen pedig Atzél Béla bálni-

zottsági elnök lelkes kitaró ügyszeretetének köszönhető. A jelenlevők közül a következő hölgyek és kisasszonyok neveit sikerült följegyeznem: dr. Boez Józsefné és gyermekei, Bodola Lajosné, Cairner Józsefné és gyermekei, Fejérdi Józsefné és leánya Ilka és Amália, Balogh Ilona, Tokos Giza, Lázár Károlyné és gyermekei, Ujvári Imréné, Straub Janosné és leánya Tinka, Scheidel Józsefné és leánya, Szilágyi Farkasné és kis leánya Tóth Miklósné és gyermekei, id. Winkler Janosné és leánya Flóra, ifj. Winkler Janosné és kis leánya stb. A jövedelem felmúlta várakozásunkat. r. 1.

— Az E. M. K. E. javára rendezett tánczestély —

tette fel a farsang vigalmának koronáját. A fáradszónak rendezőség valóban mindent megtejt a végre. A városbáz termel gazdagon voltak díszítve; — Pongrácz kolozsvári zenekara remekül huzta a talpalávalót a város és vidék szépeiből oly szép koszoru gyűlt össze, mely valóban legnagyobb fényt vetette a nagyközönségre. A központot természetesen a két lady patronesse képezte, ugymint b. Kemény Gyuláné (fekete selyemben) és dr. Donogány Jakabné (piros bársonyban csipkékkel) ő nagyságai, kiknek nemes áldozatkészségét (100—100 frt) váltottak meg jegyeiket) a rendezőség egy fehér s egy piros gyönyörű buquet tal igyekezett meghálálni.

A megyei és város tisztviselőin és előkelőin kívül Zeyk József, br. Kemény Endre és Zeyk Károly ország. képviselők, — a hölgyek koszorujában pedig br. Kemény Endréné, br. Splényi Henrikné, özv. br. Splényi Gizáné, gr. Bussell Henrikné, dr. Magyar Károlyné, Juchó Ferenczné, Fogarasi Albertné, Nagy Károlyné M. Igenről, ifj. Winkler Janosné, Ujvári Imréné, dr. ifj. Nagy Albertné őnsgai.

Barcsay Tima, Köblös Eliz, Johanna és Mariska, Juchó Ilona, Finna Giza, Pávay Anna, Ludvig Olga, Sikorski Matild, Winkler Flóra, Szöllösi nővérek, Lukácsffy Irén Hegyaljáról, Varró Róza, Radivó nővérek, Gregel Matild és Adél Székely Katinka (Nagyszében). s még számos szép virág ékeskedett a vigalom — tudósításunk vételekor — oly kiváló élénkséggel indult meg, mely sejtetni enged, hogy vége csak kivilágos virradatok lesz. A gazdag anyagi eredményről jövő számunkban fogunk örömmel referálni.

CSARNOK.

Ez előtt száz évvel.

(Folytatás.)

A városok talán kevésbé voltak alávetve József császár újító szelleme hatásának; némileg erre mutat a tisztviselői állományok különbözősége, melynek a régi neveteket is fenntartották. N. S z e b e n b e n Stephanus Leopold. Hirling volt a „Consul“, és Andreas Georg. Hanneheim a „judex“, Kolozsvárnak Bertalan János volt a főbírája és szathmári Papp Sigmund a „consul“ja; T o r d á n Nagy-Boros János volt a nemesek hadnagya „ducor nobilium“, S z a m o s u j v á r n a k melyet „Armenopolis“nak hívtak, főbírája id. Jakabfi Kristóf volt; D e e s e n Irmán József volt a bíró. Megyénk városaiban pedig következő tiszteket találom feljegyezve: G y u l a f e h é r v á r t t i főbíró Szotyori Ferencz. — consul Vidrai Demeter, — tanácsbeliek Karaszek József főkapitány, Szentpáli István perceptor, Seelman Károly főjegyző, Both József aljegyző, Bohus József, Koltárs József és Jaskó Antal tanácsosok. A várbeli bíró Steyer Ferencz, esküdtek Hajnovits Kristóf és Tescher János voltak.

N a g y e n y e d főhadnagya — ductor primarius — Cseh Péter, főjegyzője Barabás Sámuel, aljegyzője Adorján Gábor, ügyésze Máté László, kir. perceptor Borsai József, tanácsosai Tóth Jeremiás, Kolozsvári György, Oajert György, Crinégi István, Bíró Ferencz és Mátéfi Dániel voltak. — Nagy Sándor iktató és városi adószedő, Molnár József pedig városgazda volt.

A b r u d b á n y á n Mohai Moyses volt a helyettes főbíró Fikker Ferencz „regius montium magister“, — Kalmár József pedig a bányatiszt volt. Főjegyző Nagy Rákosi József, kir. perceptor Borsai György, tanácsosok pedig Osernyátsky Ferencz, Széles Tamás, Follimus József, Meltzer Antal, Gedő József, hévízi Litteráti István voltak. — V i z a k n a Szebenmegyébe volt beosztva, egy járásnak lévén székhelye Türi Dániel lévén a szolgabíró és Bügözdí Ferencz az esküdő.*)

A bányászat és erdőszet nagy hivatali személyzetet igényeltek már akkor is; Zalathán Holló Dávid volt az erdőgondnok. Kinestári hivatalok voltak megyénkben: A b r u d b á n y á n, hol kerületi tiszt Bukovai József, „montium magister“ Fikker Ferencz, lelkész Lukács Péter, kántor Szabó István volt. V e r e s p a t a k o n Zonker János hutmann, Vinkler Pál lelkész, Csatos János kántor, Lajos József pedig „ludi magister“ volt. Sóbányai hivatal volt Tordán, Koloson, Deésaknán, Vizaknán és Parajdon; — Marosujvár nincs feljegyezve.

Felemlítjük, hogy rendőrigazgatóság is volt homorodszentmártoni Bíró László vezetése alatt, — a lotto pedig akkor is virágzott Joannes Georgius Angermayer lévén az „administrator“.

A bírósági felosztás következő volt: a közigazgatási fellebbezési forum a gubernium, — a polgári, büntető stb. peres ügyekben pedig a kir. ítélő tábla volt. Ez utóbbihoz a kerületi táblától, ezekhez pedig a megyei tör-

*) Főtiszt. Bakk Endre vizaknai plébános urtól kérünk bővebb felvilágosítást ez időre. Szek.

vényszékektől kerültek fel az ügyek. A kir. ítélő tábla elnöke gróf Bethlen Pál belső titkos tanácsos és kir. főajtónálló volt, kir. táblai bírák báró Bornemissza János, br. Miske József, gróf Mikó Miklós, Osernátóni Ferencz, sarkadi Türi Sámuel, fritsi Fekete Lajos, nagyajtai Cserrei János, Heidendorff Mihály, Hermann György, Jöwenfeldi Kübling Ferencz, sarkadi Türi László, vargyasi Dániel Imre és br. Bánffy László vannak felemlítve. — A m a r o s v á s á r h e l y i kerületi tábla elnöke branyitzkai br. Jósika Antal volt, ide tartoztak a szabeni, küküllői, tordai, fogarasi, udvarhelyi, háromszéki megyei törvényszékek. A k o l o z s v á r i kerületi tábla elnöke br. Kemény Pál volt; ide tartoztak a hunyadi, alsófehéri, kolozsi, a belső és közép szolnoki megyei törvényszékek. az alsófehérmegyei törvényszék székhelye Nagyenyed volt, elnöke alvinczi Prentits Ilyés, bírái kövesdi Boér Pál, dióváraljai Vass György, Pávai Vajna Antal, bisztrai Bisztrai Antal, — „actarius“ Veress Jób és Benedek Ferencz. — „registrator“ Pál Benjamin, szegények ügyvédje Nagy József, irnokok Jesentzki Sándor és Pálffy István, ügyvédek Sülyei Dániel, Tompa László és Máthé László voltak s egy börtönmester 4 hajduval állott rendelkezés alatt. — Ezenkívül Zalathán külön bányabírósg volt, Zelenkai József András elnöksége alatt hatházi Knopfer Dániel, Kronenfels József és Urbán Gáspár — utóbbi egyszersmind mérnök képezték tagjait.

A harmadik szakaszban találjuk, hogy a tudományos és irodalmi tevékenység minő felgyülemlett állott. Volt egy „Comissio literaria“, melynek gr. Bánffy György gubernator volt az elnöke, tagjai között volt Kovács József n.enyedi professor és Brückner József n. szabeni rector, mint szakemberek. Volt azután köznyvvizsgáló bizottság gr. Eszterházy János elnöksége alatt. Legnagyobb tanitótézet a kolozsvári Lyceum és akademia volt, melynek rectori tisztét Dobokai Antal János egyszersmind a politikai tudományok profesora viselte. — A jogi szakban még Fortini Antal Károly a természetjogi, köz- és magán jog tanára — és Vinkler János a hazai büntető jog és eljárás tanára tanítottak. Már a philosophiai szakban többen voltak; így Murányi Ignác az elméleti és gyakorlati természettant, — Sczeier Norbert a logikát; metafisikát és a philosophiai erkölestant, Gedő Adolf mennyiségtant, Bolla János Márton nyelvészetet és általános történelmet, Malinovits Ignác pedig mechanikát és német nyelvet adott elő. — A sebészetet Laffer József és Fahrman Péter tanították. (Folyt. köv.)

VEGYES HIREK.

— Alsófehérmegye tavaszi rendes közgyűlése f. február hó 26-án d. e. 9 órakor kezdődőleg következő tárgysorozattal tartatik meg: 1. Bejelentése a m. bizottsági tag választás eredményének. — 2. A m. házi pénztár. 1886. évi zárszámadása. — 3. Állandó választmány előterjesztése az Abrudbányán elhelyezett katonaszállásolási költségeinek részbeni fedezése végett 1% pótdadó kivetése iránt. — 4. Baross Gábor közmunka- és közl. miniszter őnmlgának kinevezéséről való értesítés. — 5. Alispáni felévi jelentés a közigazgatás állapotáról; ezzel kapcsolatban: az árvászeki s a házi pénztár megvizsgálásáról szóló jelentés. — 6. Közig. bizottság hasonló jelentése. — 7. Zárszámadási jelentés a megyei közmunka alapról. — 8. A közmunka f. évi beosztására és felhasználására vonatkozó javaslat és költségvetés. — 9. Előterjesztés C s o m b o r d közságnél a Maros folyón egy állandóhid építése tárgyában. — 10. Tordaaranyosmegye átírata az általa Tópánfalvánál épített hid költségeinek megyenkkel közösen leendő fedezése végett. — S z a b á l y r e n d e l e t e k: 11. Közgyűlések számának és idejének meghatározásáról és közgyűlési ügyrendről. — 12. Tisztviselői, segéd-, kezelő- és szolgazsemélyzet szervezéséről. — 13. Szabadság idő engedélyezéséről. — 14. A betegség folytán munkaképtelenné vált tisztviselői személyzet ellátásáról. — 15. A megyei utbiztosokról. 16. A fegyelmi eljárást megelőzőleg lemondott tisztviselő elleni eljárásról. — 17. A megyei nyugdíj szabályatról. V á l a s z t á s u t j á n v a l ó b e t ö l t e s e k: 18. Vajna Károly lemondása folytán az árvászeki első ünlöki állomásnak. — 19. Fosztó Eerecz elhalálása folytán a pénztári ellenőri állomásnak. — 20. Az állandó választmányának. — 21. A lovató bizottság elnöki állásának. — 22. Az adófelismáolási bizottságba 2 rendes és 2 póttag helyének. — 23. A bányaaó kivétő bizottságba 2 rendes és 2 póttag helyének. — 24. Előterjesztés a Metesden épített esendörklaktanya költségeinek fedezése tárgyában. — V á r o s i e s k ö z s e g i ü g y e k: 25. Abrudbánya város ut vám szabályzata. — 26. Simba község és Springer Alajos között szappangyártásra alkalmas anyagterületének eladása tárgyában kötött szerződés. — 27. Geze község képviselőletének határozata koresmajogának 6 évre haszonbérbe való kiadásáról. — 28. Felsőbb képviselőletének határozata koresma haszonbér engedése tárgyában. 29. Állandó választmány javaslata a birtokivi s földadó nyilvántartási könyvekben történő változások vitelért a községek és körgyűzők díjazása tárgyában. 30. Községek költségvetések és zárszámadások előterjesztése. — Á t í r a t o k: 31. Háromszékmege a romániai vámszerződés ügyében. — 32. Nyitra megye a magyar állam

nyelvének diplomatiáinak használatára tárgyában. — 33. Braszói kereskedelmi és iparegyesület a hadsereg és honvédség szállításának decentralizációja tárgyában. — 34. Indítványok, melyek a közgyűlést 24 órával megelőzőleg adatként be. Nagyenyeden, 1887. február hó 10. Cs. a t. János, kir. tanácsos, alispán.

— **A népfelkelés** tiszti karába számos jelentkezést történt megnyitni is az intelligencia minden osztályából. A megyebeli orsz. képviselők közül dr. Mohay Sándor és Viski Imre neveit örömmel olvassuk. A fővárosban 1400, a vidékről pedig közel 20000-en folyamodtak.

— **Dr. Geley József**, e kitűnő képzettségű ifju, f. hó 14-án tette le a gyulafehérvári kir. törvényszék teljes ülésében hivatalos esküjét, mint Folyóvích Sándor nagyenyedi kir. közjegyző helyettese. Gratulálunk.

— **Hymen**. Folyóvích Sándor nagyenyedi kir. közjegyző kedves leánya J e n n i f. hó 22-én esküszik örök hűséget B u s c h Viktor cs. és kir. főhadnagyval Kolozsvárt. Fogadják szerencsekívánatainkat.

— **Sigmond Dezső** orsz. képviselő, legképzettebb százsz férfiak egyike, rendkívül fontos javaslatot tett a szeszmonopol behozatala érdekében, mely az államnak 38—44 millió forint jövedelmet biztosítana. Munkálataiban az összes európai államok szesztermelési és értékesítési viszonyait, a szeszmonopol útján elért eredményekkel feltüntetve, tervezetét hazai viszonyainkhoz alkalmazva tárgyalja.

— **Lelkés-választás**. Csekme Ferenc közszere-
tetben álló nagyenyedi ref. segéd lelkészt és Bethlen-főiskolai seniort a geryeszegi népes és virágzó ref. egyház hívei, folyó évi február 13. egyhangulag lelkészkül választották meg. A geryeszegi egyház, legjobb meggyőződésünk szerint szerencsés választást tett, midőn osztatlan bizalmával egy olyan kiváló képzettségű és valódi benső hivatással bíró ifju lelkészt tisztelt meg, minő tisztt. Csekme Ferenc ur. Gratulálunk ezen szép választási eredményhez s egy a geryeszegi egyház híveinek, valamint Csekme Ferenc urnak szívünkkel szerencsét kívánunk.

— **A Bethlen-főiskola** előjárása az elemi osztályokban, valamint az 1-ső közép osztályban tanuló gyermekeket, a himlő járvány miatt február 16-án márczius 3-ig haza bocsátotta.

— **Értesítés**. A nagyenyedi ev. ref. egyházközség keblü leányiskolája tekintettel a kanyaró járványra f. évi márczius 3-ig feloszlata marad, miről a szülők és gyámok ezennel értesítettek. Nagyenyed, 1887. február 19. Az igazgatóság.

— **Nagyenyed város s területén** fennálló népis-
kolák előjárásaihoz. Nagyenyed város tanácsa 574—885. közig. sz. a következő értesítést küldötte. Tekintettel a kanyaró járványra, a népis-
kolák mártól kezdve márczius hó 3-ig feloszlattatnak, a városi tanácstól. Nagyenyed, 1887. február 17. Kovács Gyula polgármester.

— **Uj kanonok**. Bálint Károly háromszéki főes-
peres a gyulafehérvári káptalanhoz oldalkanonokká és városi plébánussá neveztetett ki.

— **Értesítés**. Tisztelettel tudatom azon t. szülőknek, kiknek gyermekei a polgári iskola első osztályába járnak, hogy a t. városi tanács által, tekintettel a kanyaró járványra, febr. 17-től márcz. 3-ig szüneteltetett el. — Nagyenyeden, 1887. febr. 19. — Danics Samu, igazgató.

— **Lóvásárlás a katonák számára**. Marosluda-
son f. hó 15-én, Marosújvárt pedig 16-án volt a katonai lóvásárlás, de csak névleg nevezhetjük így, mert a kiküldött ezredes és katonai főállatorvos említett két helyen csak 3 lovat vettek meg.

— **Gyulafehérvár város** képviselö f. hó 16-án tartott közgyűlésében Lukács Bélához, a város sok érdemű volt képviselőjének, közlekedési államtitkárrá lett ki-
nevezetése alkalmából táviratilag fejezte ki üdvözlését. A zárszámadás 2000 frt pénztári maradékat mutatván fel, ebből 1000 frt, az építendő iparsarnok és ipariskola alapjához csatoltatott. A városi kórház gondnokságát dr. Hartenbaum Simon vállalta el. Általában mióta Novák Ferenc polgármester vezeti az ügyeket, valóban bámulatos változás történt minden ténen, mert a képviselölet is oly tagokból áll, kik áldozatkészen teljesítik az okosan, praktikusán tervezett feladatokat.

— **A gyulafehérvári vörös kereszt** egyesület, melynek elnöke Lönhart Ferenc püspök ö nmlga. — elnök-
nöje pedig Papp illeték kiszabási hiv. főnök közszere-
tetben álló kedves neje. — f. hó 16-án tartotta közgyűlé-
sét. Tagjaink száma a 200-at meghaladja s ámbár sok-
nemű áldozattal járó jöteknyságot gyakorolt, így pl. a városi kórház részére minden sebesült ápolási eszközt beszerzett, mégis 600 frt pénztámaradvánnyal zárta le az évet.

— **Egy hívei által kitüntetett ref. lelkész**.
Tiszt. Gruzda Domokos tövisi ref. lelkész 25 év óta mű-
ködik azon kisdéd egyházközségben, mint fáradhatlan tevékenységű lelki pásztor. Hívei, kiket személyéhez a tisztelet és szeretet aranyszálai fűznek, körükben folyta-
tott lelkészi hivataloskodása 25. évének betelése alkalmá-
ból elismerésöknek igen szép kifejezést adtak. Ugyanis f. évi január 30-án megtartott egyházgyűlésben indítvány tetetett, hogy az egyház jegyzőkönyvével fejezze ki hál-
lás elismerését tiszt. Gruzda Domokos lelkész részére azon fáradhatlan munkásságáért, melyet azon egyház szellemi és anyagi ügyei előmozdítása érdekében 25 év alatt kifej-
tetett. Az indítvány egyhangulag elfogadtatván, az elismerő nyilatkozat megadatott és jegyzőkönyvre vétetett. Ezen elismerésre tiszt. Gruzda Domokos 25 év alatt teljesen méltónak bizonyította magát, mert mint tövisi levelezőnk írja, mikor lelkészi hivataloskodását ott folytatni kezdette, az egyháznak nem volt csak 219 frt 35 kr elhelyezett tőkéje s összesen 75 frt 35 kr évi jövedelme, míg ma 25 év után 7129 frt 14 kr tőkével bír és 489 frt 7 kr évi bevétel felett rendelkezik. Akkor templom, paplak, iskola ugyszólva mind megannyi rom voltak, míg ma mindezek kivannak javitva, a papi telek, ugyszintén az iskola telek is csinosan bekerítve, gazdasági épületekkel jól ellátva. A templom és más egyházi épületeknek jó karba hozatalára kiadott ez idő alatt összesen 3318 frt, mely összegből 2168 frt a hívek önkéntes adomá-
nyaiból folyt be. — Ha tekintetbe vesszük, hogy a tövisi ref. egyház összesen csak 240 lelket számlál, kik ama kis mezőváros lakosságának nem a vagyonos részét teszik az áldozatkészséget és a haladást egyaránt örven-
detesen meglepőnek kell elismernünk. Csak igaz az, hogyha élni akarunk, dolgozunk és áldozunk kell s a jóra törvekvöket megsegíti Isten. Mennyi népesebb egy-
ház vehetne példát a tövisi kis egyháztól, melynek hívei szeretett lelkészükkel élőkön oly kitartó és nemes küz-
delmet fejtettek ki azért, hogy egyházuk el ne vesszen, hanem éljen és virágozzék. — A tövisi ref. egyházban folytatott lelkészi munkássága 25. évének betelése alkalmából fogadja tiszt. Gruzda Domokos ur a mi elismerésünk kifejezését is. Csak előre a jó után, mert a mi vj-
dékünkön nagyon is sok, a mi felépítésre és megerősít-
ésre vár.

— **Nyilvános számadás**. Az 1886. december 17-én tartott állóestélyi alkalommal felülfizettek: Török Bálintné 40 kr, Ujvár Imre 20 kr, Thellmann József százados 60 kr, N. N. 20 kr, Kiss József hadnagy 40 kr, N. N. hadnagy 20 kr, N. N. hadnagy 80 kr, Szöke Istvánné 10 kr, Mórógyi István 40 kr, Folyóvích Sándorné 80 kr, Bisztritsány Lajosné 3 frt, Papp Gyula 20 kr, Kunoz Gyula vasuti pénztárnok 60 kr, Horváth Józsefné 40 kr, Varró Ferenozné 40 kr, X—y 10 kr, Szilágyi Farkas 1 frt, Farnos Dezső 60 kr, Gáspár János tanfelügyelő 80 kr, Kovács Miklósné 20 kr, Nüridsán Jánosné 60 kr, Steibel Emma 20 kr, N. N. 30 kr, dr. Magyar Károlyné 60 kr, Atzél Béla 80 kr, Véd Józsefné 30 kr, id. Dézsi S. 40 kr, Korbuly Bálintné 60 kr, Czirner József 20 kr, Kiss Albertné 60 kr, István Róza 40 kr, X—y 10 kr, Orgonás Zsigmond örnagy 80 kr, Fejérdi Józsefné 40 kr, egy valaki 60 kr, X—y 2 kr, Folyó-
vích Sándor 80 kr. — Bevétel: felülfizetésekből 19 frt 32 kr, 255 db jegy 51 frt; összesen 70 frt 32 kr; kiadás 14 frt 72 kr; marad tiszta jövedelem 55 frt 60 kr, mely összeg a felruházás költségeinek fedezésére a keblü pénztárban helyeztetett el. Fogadják a neveszvívő pártolók, áldozatkész felülfizetők és az ügybuzgó lelkes közremű-
ködők e nemes tettöket a rendező bizottság hálás köszönetét. Nagy-
enyed, 1886. december 20-án. Megbízásból Nagy Mózes titkár és pénztáros.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:
Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos **WOKÁL JÁNOS**

Sz. 5234—1886.
tkvi

Árverési hirdetmény.
A n.-enyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Nagyenyed város pénztára végrehajthatóan Ludvig Károlyné

Barta Berta végrehajtást szenvedő elleni 90 frt tőkekövetelés és jár-
lékai iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi 1065. sz. telek könyv-
ben A-1, 2., 3., 4., 5. rendszám alatti fekvőkre az árverezést 465 frt
ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1887. évi márczius hó 5-ik napján dél-
előtt 9 órakor alóli telekkönyvi irodájában megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladható foguak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át
készpénzben, vagy az 1881. évi LX t.-cz. § 2. § jeltett árfolyammal
számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban
a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX t.-cz. 170 §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kial-
lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyenyeden, 1886. november 21-én.
A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságától.

Sz. 16—1887.

Hirdetmény.
Bérbe adó bolthelyiség!

A Nagyenyedi ref. egyház tulajdonát képező vár-
kerületi u. n. **Pethő-féle** bolthelyiség a lakrész-
szel együtt, e folyó 1887. évi ápríl 24-től kezdő-
dóleg egy, esetleg több évre bérbe adó. Értekez-
hetni felőle ngos id. **Gáspár János** egyházi főgond-
nokkal. Ha a szabad kézből bérbe adás nem
sikerül, a nyilvános árverés **folyó évi márczius**
1-én d. u. 3 órakor fog megtartatni a várbeli
ref. kántortanítói szálláson.

Nagyenyed, 1887. január 26.
3—3 **Az egyházi előljáráóság.**

Szamos bizonyítvány a **legelső orvosi** tekintélyektől. **Érdem-érmek** különböző kiállításokról.

Vakító fehérségű fogakat lehet kapni a világhírű Dr. POPP-féle zamatos fogpaszta rövid használatá által.

A fogak (természetes és műfogak) jó karban tartatnak és a fogfájdalom akadályoztatnak. Ara 35 kr.

A legerősebb fodormenta-olajjal készült. ANATHERIN FOG- ÉS SZÁJVIZ

Dr. POPP J. G.-től cs. kir. udv. fogorvos
— BÉCS, I. Bognergasse 2. —

Kitűnő gyógyszer mindennemű fogfájás, ugyszinté a száj-
üreg és a foghas minden betegsége ellen. A gyermekeknek a fogzást könnyíti és nélkülözhetetlen ásványvízek haszna-
latánál Bevált gargarizáló víz illőt torokbajoknál és fo-
rkogyaik ellen. Magas orvosi tekintélyek bizonyítvá-
nyai ártalmatlanságát és ajánlatosságát elismerték és azt
sok jóhírű orvos által rendelkezik.

Egy nagy palack 1 frt 40 kr, egy közepnagyiságu 1 frt,
egy kis palack 50 kr. — Eredmény biztosít-
atik a használati utasítás pontos fi-
gyelemben vételét mellett.

Dr. POPP-féle Anatherin-fogpaszta a leg-
kételesebb és legfinomabb minden fogzást szor közül.
Ara üvegdobozonként 1 frt 22 kr.

Dr. POPP-féle fogtömő (fogplomb), melylyel lyukas
fogakat sajátkezűleg be lehet tömni.

Dr. POPP-féle gyökérszappan kútegek,
s z e p l ő (ugynevezett miffresser), bibiresek, haj- és szá-
kálkorpora, kosz és bőrbetegségek és egyáltalán tisztáltság
ellen. Ara 30 kr.

A hamisított Anatherin szájviz — a vegyelem-
zés kimutatása szerint — az egészségre nézve ártalmas ke-
verékekkel van készítve, miért is annak vételétől óvakodjunk.

A t. cz. közönség kéri, határozottan POPP cs. kir.
udvari fogorvos-féle készítményt kéri s csakis az olyant
fogadni el, mely az én védjeggyemmel van ellátva. Bécs-
ben, Budapestben és Innsbruckban legutóbb is több utánzó
és elarusító igen érzékeny pénzbírságra lett a törvény ál-
tal eüttelve.

Kapható: Nagyenyeden Varró F. gyogy., Kovács J.
gyogy., Marosújvárt Ersekújváry S. gyogy., **Toroczko**
Veress St. gyogy., **Tövisen** Slaikovies H. gyogy., **Veres-**
putakon Moldován L. gyogy., **Abrudbányán** R. metei Ig.
gyogy., **Gyéresen** dr. Tomcsik J. gyogy., **Felvinczen** Kosa
St. gyogy., **Tordán** Trajanovits G. gyogy., **Velits** S. gyogy.,
Wolf és fia G. gyogy., **Feketehalom** Roimer A. gyogy.,
Balázsfalván Schiessl K. gyogy., **Zalathán** Nagy K.
gyogy., **Radnot** Seney K. gyogyésznél

3¹/₂ lóerejű GŐZMOZGONYOK
fa-, szén- és szalmatüzelésre
s legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható s új szerkezetű
GŐZCSÉPLŐGÉPEK
szeges dobbal, kettős tisztító művel, ár-
patoklyászolóval és osztályozó hengerrel.
Ár 3150 frt és azon felül.
MUNKAKÉPESSÉG
10 óra alatt 3000—6000 kéve JÓTÁLLÁS.

Az 1885-iki BUDAPESTI ÁLTALÁNOS ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON NAGY DISZOKLEVÉL. 1—10

MAGYAR GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól BUDAPESTEN.

4, 6, 8 lóerejű GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
verőlécezes dobbal és vaskerettel,
legujabb, legszilárdabb szerkezet;
EKÉK, VETŐGÉPEK, ROSTÁK, MALMOK, MORZSOLÓK, SZECSKA- ÉS RÉPAVÁGÓK
és mindennemű más
MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK.

Budapestre feliranduló vevők kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 percznyire az osztr. államvasutttól) jönni kéretnek.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagyenyeden.